

Ανάπτυξη, Δημόσια Διοίκηση και Τοπικές Δομές Σχέσεις αλληλεξάρτησης ή αντιπαράθεσης;

Του κ. **Μιχάλη ΓΚΙΟΚΑ**

Όπως έχει λεχθεί κατά περιόδους η έννοια της ανάπτυξης (οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο), είναι από τις έννοιες, εκείνες για τις οποίες οι Ειδικοί «δεν συνέβη» να συμφωνούν και να αποδέχονται συγκεκριμένο ορισμό¹.

Κατά τους μεν με τον όρο εννοείται η μεγέθυνση του παραγόμενου προϊόντος σε δεδομένο χρόνο και σε δεδομένη κοινωνία, μέσα από την οποία θα αυξηθεί ο πλούτος της και κατά συνέπεια και το υλικό επίπεδο διαβίωσης των Μελών της, κατ' άλλους ο όρος περιλαμβάνει μία παρούσα κατάσταση, μία προσδοκώμενη κατάσταση και μία ορθολογική διαδικασία με προσδιορισμένη πορεία προς συγκεκριμένους στόχους κ.ά..

Ανεξάρτητα από την αδυναμία οριστικής και τελεσίδικης οριοθέτησης της έννοιας αυτής, για τον μέσο Πολίτη προεξάρχονται σημασία έχει ότι μόνο η βελτίωση του βιοτικού του επιπέδου, αλλά και η χρονική διασφάλιση αυτής της βελτίωσης, υπό συνθήκες σταθερότητας και λογικού κόστους.

Δεν είναι πρόθεση του συντάκτου αυτού του κειμένου μία συστηματική προσέγγιση αυτών των παραμέτρων, αλλά η επισήμανση μερικών εκ των παραγόντων εκείνων, οι οποίοι συμβάλλουν και επηρεάζουν την «παραγωγή» της ανάπτυξης. Μεταξύ αυτών δε την παραγόντων σημαντικός θεωρείται εδώ η Δημόσια Διοίκηση με την γενική διάσταση του όρου.

Για την συμβολή της Δημόσιας Διοίκησης στην ανάπτυξη της χώρας, (αλλά και για την ανάγκη εκσυγχρονισμού της σε ωρισμένους τομείς) έχει γίνει και άλλοτε λόγος και πέραν των ημετέρων Ειδικών και Διεθνείς Οργανισμοί, όπως ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, έχουν διατυπώσει σειρά σχετικών παρατηρήσεων.

1. Βλ. και Κωνσ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης*. Τόμ. Α', Δ' έκδ. Αθήναι, 2000, 6 σ. 37 επόμε., όπου και σχετική βιβλιογραφία.

Πέραν των σημαντικών αλλαγών στον χώρο της Δημόσιας Διοίκησης, που ήδη έχουν σημειωθεί προς την σωστή κατεύθυνση, τόσο έπεται από Πολιτικές επιλογές, όσο και έπεται από την ουσιαστική ανταπόκριση των Στελεχών της σ' αυτές, υπάρχει ίσως περιθώριο για την πραγματοποίηση μερικών ακόμη εκσυγχρονιστικών βημάτων, ωρισμένοι των οποίων επισημαίνονται στην συνέχεια.

Τα γνωστά προβλήματα της Δημόσιας Διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο τείνουν ήδη να απομβλυνθούν, αλλά ρυθμίσεις για την κινητικότητα, την επιμόρφωση, την θέσπιση κινήτρων παραγωγικότητας κ.ά. των Στελεχών της, ίσως θα έπρεπε να επισκευθούν.

Σε περιφερειακό επίπεδο, εξ άλλου, πρέπει να ενταθούν οι δράσεις για ουσιαστική αποκέντρωση, πράγμα το οποίο μεταφράζεται και σε ενίσχυση του πολιτικού διοικητικού και αναπτυξιακού ρόλου των Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών, ενεργοποίηση των Ταμείων Περιφερειακής Ανάπτυξης των Περιφερειών, ενίσχυση του στελεχιακού δυναμικού των Περιφερειών, επανεξέταση του αριθμού των Περιφερειών προς την κατεύθυνση της μείωσής τους κ.ά..

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως έχει προταθεί άλλης τε από Ειδικούς Επιστήμονες (βλ. π.χ. τις απόψεις του Καθηγητού Κωνστ. ΓΕ. Αθανασόπουλου) η πρακτική, που έχει ακολουθηθεί τόσο στην Γαλλία, όσο και στην Ιταλία θα μπορούσε, ως προς μερικές εκφάνσεις της να «μεταφερθεί» και στην χώρα μας (π.χ. αρμοδιότητες για θέματα επενδύσεων κ.ά.).

Σε τοπικό επίπεδο πρέπει να επιδιωχθεί με την με παρέμβαση φυσικά του Κράτους, η ολοκλήρωση και μετεξέλιξη των Τοπικών Αυτοδιοικητικών Δομών (σε επίπεδο Νομού, Δήμου, Κοινότητας, Συμπολιτειών), η ανακατανομή (αλλά) και η θέσπιση νέων πόρων γι' αυτές, η εισαγωγή ενός νέου Κώδικα λειτουργίας τους, η διεύρυνση του ρόλου τους σε αναπτυξιακούς τομείς και σε νέους τομείς παροχής υπηρεσιών προς τους διοικούμενους από αυτές Πολίτες (π.χ. επί θεμάτων περιβάλλοντος), η εισαγωγή «ηλεκτρονικών» λειτουργιών (ηλεκτρονικό Δημαρχείο), η πρόβλεψη για την επιμόρφωση και διαρκή ενημέρωση των Τοπικών Αρχόντων, η αναβάθμιση του Στελεχιακού τους δυναμικού κ.λ..

Σε σχέση με το τελευταίο επισημαίνεται, ότι ευρίσκεται ήδη σε εξέλιξη ειδική έρευνα για τον τύπο και τα χαρακτηριστικά των Στελεχών των ΟΤΑ, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, της ΠΟΕ-ΟΤΑ και της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης.

Ανεξάρτητα όμως από όλα αυτά ο ρόλος που εκ των πραγμάτων διαδραμίζει η Δημόσια εν γένει Διοίκηση στην αναπτυξιακή διαδικασία είναι σημαντικός πικιλοτρόπως και ως εκ τούτου αυτή καλείται να τον υπηρετήσει χωρίς διαθέσεις αντιπαράθεσης, δεδομένου, ότι το αναμεώμενο όφελος είναι κοινό και αναγκαίο για όλους, διοικούντες και διοικούμενους, ιδίως για τους τελευταίους....